

Krzysztof Walenta

Leśno, gm. Brusy, woj. bydgoskie.
Stanowisko 1, 2a, 3

Informator Archeologiczny : badania 11, 123-124

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

niący się od wszystkich dotychczasowych kilkuset zarówno swoimi rozmiarami, głębokością, zawartością i nietypową stratygrafią. Obiekt ten odsłonięty został tylko częściowo, jednakże na podstawie uchwyconych 2 krańców /południowego i północnego/ oraz dokonanych wierceń, można orientacyjnie ustalić, iż rozmiary jego wynoszą ok. 13 x 18 m / ok. 200 m² powierzchni/. W jego wnętrzu, wyeksplorowanym dotychczas w 25%, znaleziono na różnych głębokościach 13 pochówków zwierzęcych. Pozostałe, jak i szkielet człowieka, występowały w najbliższym sąsiedztwie. Charakterystyczne ukształtowanie, głęboko wciętych w całość, ścian i dna, jego rozmiary i nietypowe wypełnienie wnętrza łącznie z kontekstem współwystępujących znalezisk ruchomych i nieruchomych przemawiają za specyficzną - sakralną funkcją obiektu. Sądząc z obserwacji stratygraficznych byłaby to najstarsza świątynia wśród sanktuariów kruszańskich.

Z dalszych tegorocznych odkryć na uwagę zasługuje też odsłonięcie pracowni rogowniczej, sygnalizowanej wielką koncentracją /ok. 400 sztuk/ kawałków rogu od surowca poprzez wszystkie stadia obróbki do wykonanych przedmiotów.

Przewiduje się kontynuację badań.

Materiały są przechowywane w Katedrze Archeologii UAM w Poznaniu.

LESNO, gm.Brusy
woj.bydgoskie
Stanowisko 1,2a, 3

Uniwersytet Łódzki
Katedra Archeologii

Badania prowadził mgr Krzysztof Walenta. Finansował WKZ w Bydgoszczy oraz Katedra Archeologii UŁ. Trzeci sezon badań. Omentarzysto i osada kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich oraz omentarzysto i osada kultury żułtyckiej IV-V okres epoki brązu.

Badania prowadzono na trzech stanowiskach. Na stanowisku 1 gdzie wcześniej odkryto fragment wieńca kamiennego analogicznego do wieńca odkrytego w roku 1975, badaniami objęto powierzchnię 5 arów. Odsłonięto wieńiec ułożony z niewielkich polnych kamieni o średnicy 20 cm a w centrum ślady bruku pokrywającego pierwotnie część środkową omawianego wieńca. W trakcie eksploatacji odsłonięto rarys 2 jam grobowych o wymiarach 2,5 x 4,5 m. W centrum wieńca, pomiędzy jamami grobowymi zauważono wkop przecinający południowy skraj jamy grobu nr 1 oraz skraj północny jamy grobu nr 2. Na głębokości 1,70 m od powierzchni odsłonięto kamienne komory grobowe ułożone z dużych polnych kamieni. W grobie nr 1 odkryto fragmenty naczyń w układzie świadczącym o ich przemieszczeniu oraz dwa miniaturowe paciorki barwy pomarańczowej. W grobie nr 2, na poziomie zalegania zwłok, znajdowała się wyraźnie odcinająca się warstwa szaroniebieskiej gliny, w której odkryto silnie skorodowaną srebrną zapinkę, brązową sprzączkę do pasa oraz dwa paciorki szklane.

Układ zabytków w obu jamach grobowych był przypadkowy świadcząco o rabunku lub ekshumacji zwłok. Należy dodać, że wspomniany wkop nie dochodził do poziomu na, którym odkryto zabytki.

Na stanowisku 2a badaniami objęto powierzchnię 4 arów odsłaniając osentarszysko kultury łużyckiej z IV-V okresu epoki brązu. Odkryto 22 groby ciałopalne w większości wypadków pokryte nieregularnymi, luźno ułożonymi brukami. Wśród wymienionych grobów wyróżnił się grób popielnicowy nr 18 z przemytymi kośćmi oraz grób nr 5 jamowy także z przemytymi kośćmi. Jedynym wyposażeniem jakie stwierdzono w grobach były ułamki naczyń, wśród których najczęściej spotykano fragmenty mis oraz dwuosobnych garnków zdobionych ornamentem szczypanym. Na stanowisku 3 badaniami objęto powierzchnię 8 arów oraz prowadzono prace w wykopach gospodarskich zabezpieczając przypadkowo odkrywane obiekty. Odsłonięto ślady osady kultury łużyckiej oraz kultury wielbarskiej. Na szczególną uwagę zasługują paleniska dymarskie odkryte w bezpośrednim sąsiedztwie jam kultury łużyckiej.

Były to niewielkie owalne jamy o średnicy 30 do 50 cm, o głębokości nie przekraczającej 50 cm, wypełnione intensywnie czarną spalenizną oraz bryłkami żużla szelaznego. Ponadto odkryto 24 jamy i paleniska.

Wśród wymienionych wyróżniła się owalna jama o wymiarach 280x230 cm. W części wschodniej jamy odkryto palenisko. W wypełnieniu nie stwierdzono żadnego materiału zabytkowego. Jedynym materiałem zabytkowym odkrytym na stanowisku 3 poza wspomnianymi żużlami dymarskimi były niecharakterystyczne ułamki naczyń kultury łużyckiej i wielbarskiej.

Badania będą kontynuowane.

LEŻAJSK
woj. rzeszowskie
Stanowisko 3

Muzeum Okręgowe
w Rzeszowie

Badania prowadziła mgr Anna Bartowska. Finansowało Muzeum Okręgowe w Rzeszowie. Drugi sezon badań. Osada z okresu wpływów rzymskich. Moneta z XVI w.

Wyskoplowano około 125 m² powierzchni osady, na której odkryto: z zabytków ruchomych dużą ilość fragmentów naczyń glinianych, polepy, węgli drzewnych, kości zwierzęcych oraz przęśliki, osetki, fragmenty kamieni żarnowych, fragmenty przedmiotów metalowych, żużel szelazny, odłupki krzemienne; z obiektów kilka jam gospodarskich, wśród nich wędzarnię ze śladami konstrukcji drewnianych w postaci śladów poszupowych i profilowanej polepy oraz kilka palenisk usytuowanych w pobliżu jam.

Wśród materiałów ceramicznych przeważają podobnie jak w ubiegłym sezonie fragmenty naczyń średniościennych lepionych ręcznie, z krawędziami prosto ściętymi odchylonymi na